

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

На засіданні Вченої ради
УДУ імені Михайла Драгоманова

«*18*» *серпня* 2025 р., протокол № *1*
проректор з наукової роботи
проф. Торбін Т. М.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти

**освітнього рівня: доктор філософії
галузі знань: 01 Освіта / педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта (фізична культура)»
Шифр за навчальним планом: П01**

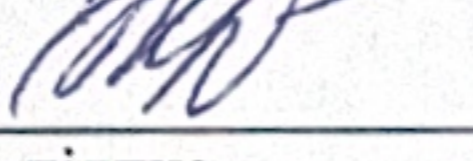
Київ-2025

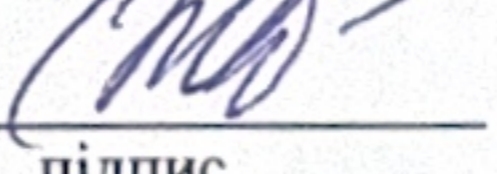
Робоча програма розроблена на підставі Положення про науково-педагогічну практику аспірантів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, затвердженого рішенням вченої ради університету від 28 листопада 2024 року, протокол №5.

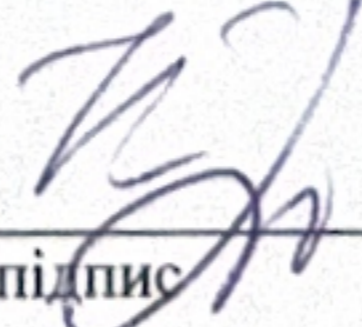
Розробники програми:

- кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання Жанна ДЬОМІНА;
- кандидат педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання Валерій АРЕФЬЄВ.

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання
26 серпня, протокол № 1.
2025 р.

Завідувач кафедри Жанна ДЬОМІНА
підпис

Керівник робочої групи Жанна ДЬОМІНА
підпис

Завідувач відділу
аспірантури і докторантури Боднар К.А.
підпис

1. Опис науково-педагогічної практики

Рік підготовки – 3

Семестр – 5

Кількість кредитів – 6

Загальна кількість годин – 1800

Вид контролю: диференційований залік

Мета: набуття аспірантами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності за освітньо-науковою програмою.

Завдання:

1. Оволодіння аспірантами сучасними методами, засобами і формами організації освітнього процесу, зокрема й підготовки вчителів фізичної культури, здійснення науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти та наукових установах;

2. Формування у аспірантів професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час реалізації наукової та науково-педагогічної діяльності у галузі освіти (фізична культура) відповідно до реальних вимог і потреб суспільства;

3. Формування у аспірантів потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в професійній діяльності для розв'язання практичних завдань.

2. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№	Результати навчання	Компетентності
1	ПРН 2. Демонструвати абстрактне і критичне мислення, вміння генерувати нові ідеї при вирішенні дослідницьких і практичних завдань на основі розширення та переоцінки наявних знань та професійної практики.	ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.
2	ПРН 9. Вміти проектувати освітній процес у закладі вищої освіти на основі сучасних вимог і тенденцій, забезпечувати ефективну організацію освітнього процесу, володіти механізмами дослідження його якості.	ЗК10. Здатність працювати у колективі, долати психологічні бар'єри для ефективної командної роботи, працювати самостійно і автономно.

3	<p>ПРН 10. Вміти ефективно працювати у колективі, долати психологічні бар'єри для професійної комунікації та командної роботи, працювати автономно і самостійно.</p>	<p>ФК 1. Здатність застосовувати концептуальні та методологічні знання у галузі освіти (фізична культура) чи на межі галузей знань або професійної діяльності.</p>
4	<p>ПРН 11. Володіти сучасними концептуальними та методологічними знаннями в галузі освіти (фізична культура) чи на межі галузей знань, вміти ефективно їх застосовувати у процесі науково-педагогічної та дослідницької діяльності.</p>	<p>ФК 2. Здатність обґрунтовано обирати і ефективно застосовувати сучасні освітні методики і технології у фізичній культурі, модифікувати наявні, створювати і проваджувати нові.</p>
5	<p>ПРН 12. Вміти спрямовувати здобутий досвід на безперервний професійний та особистий саморозвиток, вдосконалення традиційних та розробку інноваційних прогресивних освітніх методик у фізичній культурі, вміти інтегрувати їх в професійну діяльність та визначати напрямки для подальшої наукової творчості.</p>	<p>ФК 3. Здатність до створення продуктів навчального, навчально-методичного та наукового спрямування інноваційного характеру.</p>
6	<p>ПРН 13. Вміти створювати та впроваджувати в освітній процес продукти навчального, навчально-методичного та наукового спрямування інноваційного характеру.</p>	<p>ФК 4. Здатність до підготовки та проведення на високому методологічному, дидактичному та методичному рівнях різних видів діяльності щодо забезпечення освітнього процесу закладу вищої освіти.</p>
7	<p>ПРН 18. Демонструвати науковий світогляд, значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, лінгвістичної грамотності та креативності текстового оформлення власного доробку з проблем середньої освіти (фізична культура) у вигляді дисертаційної роботи, а також під час усної комунікації в</p>	<p>ФК 8. Здатність до наукового спілкування, ефективної комунікації для обміну досвідом в академічних колах та у процесі науково-педагогічної діяльності.</p>

	академічних колах та науково-педагогічної діяльності.	
8	ПРН 19. Володіти педагогічною технікою, педагогічною майстерністю, навичками викладання фахових дисциплін у галузі освіти (фізична культура) у закладах вищої освіти з дотриманням студентоцентрованого підходу в навчанні.	ФК 9. Здатність до володіння педагогічною технікою, педагогічною майстерністю, навичками викладання фахових дисциплін у галузі освіти (фізична культура) у закладах вищої освіти з дотриманням студентоцентрованого підходу в навчанні.

3. Програма практики аспірантів у ЗВО

1) Організація проходження практики

Науково-педагогічна практика здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти доктор філософії є важливою складовою їх підготовки до науково-педагогічної діяльності щодо реалізації освітнього процесу в закладах вищої освіти / наукових установах.

Організатором практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти є кафедра теорії та методики фізичного виховання.

Базою для проходження практики – кафедра, на якій працює науковий керівник або випускова кафедра. Крім того, здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти може пройти практику на інших кафедрах (підрозділах) в інших закладах вищої освіти / наукових установах відповідного профілю.

Науково-педагогічна практика має дві частини: наукову та педагогічну, кожна з яких містить певний розподіл годин та завдань.

2) Етапи практики:

1. Консультативне засідання кафедри теорії та методики фізичного виховання з науково-педагогічної практики з метою ознайомлення здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти з програмою та змістом практики, отримання завдань, рекомендацій та форм звітності.

2. Обговорення та затвердження індивідуального плану проходження практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти з науковим керівником.

3. Спостереження за науково-педагогічною діяльністю викладачів кафедри, факультету, університету.

4. Аналіз законодавчо-нормативної бази реалізації освітнього процесу у ЗВО / наукових установах, комплексом адміністративно-розпорядчих та облікових документів, навчально-методичного забезпечення щодо організації освітнього процесу.

5. Планування, підготовка і виконання завдань практики та відповідної документації.

6. Аналіз результатів власної науково-педагогічної діяльності, підготовка звіту про проходження практики.

7. Обговорення з науковим керівником, презентація результатів практики на звітному засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання.

3) Зміст науково-педагогічної практики

- ознайомлення аспірантів з організацією освітнього процесу у закладах вищої освіти / наукових установах;

- вивчення аспірантами досвіду професійної діяльності науково-педагогічних працівників;

- підготовка аспірантами продуктів навчального, навчально-методичного та наукового спрямування;

- самостійне проведення аспірантами різних видів навчальних занять та виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру;

- участь аспірантів в оцінюванні якості різних видів робіт здобувачів освіти;

- індивідуальна робота аспірантів зі здобувачами освіти.

4) Звітна документація з практики:

- індивідуальний план проходження науково-педагогічної практики;

- план-конспекти двох лекцій з обраних навчальних дисциплін для студентів освітнього рівня бакалавр / магістр з мультимедійним супроводом (презентацією);

- методичні розробки двох семінарських занять (з використанням інфокомунікаційних технологій та / або активних методів навчання);

- індивідуальне проєктне завдання дослідницького характеру відповідно до завдань дисертаційного дослідження (оцінювання обраних показників фізичного, мотиваційного, психоемоційного стану здобувачів освіти);

- підготовка студента до участі в науковому заході (тези, наукова доповідь тощо);

- звіт про проходження з пропозиціями щодо удосконалення змісту асистентської практики.

4. Форми та методи контролю

4.1. Формою підсумкового контролю науково-педагогічної практики аспірантів є диференційований залік.

Результати практичної підготовки аспірантів розглядається на звітній конференції комісією, яка складається з гаранта ОНП та наукових керівників, на засідання кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Практика аспірантів оцінюється за 100-бальною шкалою університету. Поточна перевірка вмінь аспірантів проводиться на щотижневих зустрічах з методистом за домовленим графіком.

Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	
60-64	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4.2. Розподіл балів за видами практики

Види практики		Кількість балів	
Складання документації	Індивідуальний план	10	50
	Конспекти лекцій	10	
	Методичні розробки семінарських занять	10	
	Індивідуальне завдання дослідницького характеру	20	
Практична діяльність	Викладання лекцій	20	50
	Викладання семінарських занять	20	
	Підготовка студента до участі у науковому заході	10	
Загальна сума балів		100	100

5. Рекомендована література

1. Ареф'єв В.Г. Основи теорії та методики фізичного виховання: підручник. – К.: «Міленіум», 2020. – 378с.

2. Ареф'єв В.Г., Михайлова Н.Д. Самостійна робота студентів під час педагогічної практики. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 120с.

3. Башавець Н. А. Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти: навчальний посібник для студентів спеціальності А4 Середня освіта, предметної спеціальності А 4.11 Середня освіта (Фізична культура) другого (магістерського) рівня вищої освіти. Університет Ушинського. Одеса, 2026. 174 с.